

Skolens Interesser valgte Medlemmer særlig drage den Side frem, og Sogneraadets Medlemmer maatte særlig drage den økonomiske Side frem, vilde de kunne komme til at tale sig til Rette om Sagerne. Jeg er overbevist om, at det vilde være til stor Gavn paa Sagens videre Trin, naar et Par Medlemmer af Sogneraadet havde haft Sæde i Skolekommissionen sammen med de andre Medlemmer. Thi hvis disse Sogneraadetsmedlemmer vare gaaede med til en Sag i Skolekommissionen, vilde de være dens fødte Talsmænd i Sogneraadet; og jeg er sikker paa, at Skolen vil være vel tjent med, at der er et Par Sogneraadetsmedlemmer, der saaledes komme til at se dens Forhold paa ganske nært Hold og drøfte dem med større Omhu, end man kan vente, at Sogneraadet som Helhed ved sine mange øvrige Forretninger kan komme til. Det ærede Medlem sagde som et Vidnesbyrd om, at vi her staa paa et meget gammeldags Standpunkt, at vi havde Præsten med, og han og de to Sogneraadetsmedlemmer vilde være et godt Flertal for de privilegerede. Ja, det er, fordi det ærede Medlem stadig ser paa Sagen alene fra et politisk Synspunkt. Naar man ser derpaa fra et Skolehøjsynspunkt, vilde de allerfleste vist indrømme, at der er mere Sandhøjsynlighed for, at Præsten kommer til at gaa med de Medlemmer, der ere valgte ind for at varetage Skolens Interesser, end at han kommer til at gaa med Sogneraadets to Mand, idet Præsten i de allerfleste Tilfælde i disse Sager mere vil have Sans for Undervisningssiden end for den økonomiske Side af Sagen. Jeg tror i Virkeligheden, at han og de to, der ere valgte ind for Skolens Bedkommende, i de fleste Tilfælde vilde faa Hovedindflydelsen i Skolekommissionen, men de vide tillige, at de intet kunne sætte igennem, uden at de kunne faa Sogneraadets to valgte Medlemmer med. Jeg tror, det vil føre til, at man lemper sig efter hinanden, saa man virkelig faar sat noget igennem til Gavn for Skolen. Det have vi tænkt at opnaa ved det Forslag, vi have stillet. Vi tro, at det er et Forslag, der vil fremme Skolens Sag og fremkalde en Skolekommission, der vil faa langt større virkelig Myndighed og Indflydelse, end den hidtilværende har haft.

Guldbrandsen: Det er Vædringsforslag under Nr. 19, jeg ønsker at gøre nogle Bemærkninger til. Som bekendt indeholder Forslaget den Bestemmelse, at i en Skole paa Landet med en Lærer, maa Børneantallet være 75 i alt. Maksimumstallet er altsaa forhøjet noget i Forhold til

Regeringsforslaget, der har Tallet 70. Ud fra et pædagogisk Standpunkt kan der selvfølgelig ikke være Tvivl om, at det er et Tilbagestridt, vel at mærke et Tilbagestridt i Forhold til, hvad der er foreslaaet i det ministerielle Lovforslag, thi ubestrideligt er et Gennemsnitstal af 35 Børn i en Klasse stort nok, og det vil være uheldigt at faa det større. Naar jeg derfor er gaaet med til Forslag under Nr. 19, er det af Hensyn til, at Kommunernes Byrder ville blive i usædvanlig Grad store, hvis Regeringsforslaget paa dette Punkt bliver gennemført. Det vil erindres, at Regeringsforslagets Gennemførelse kræver Oprettelse af 624 ny Embeder. Ved at man forhøjer Maksimumstallet fra 70 til 75, spares der 268 ny Embeder. Der kræves altsaa kun Oprettelse af 356 ny Embeder. Besparelsen, som Kommunerne vinde ad den Vej, er ikke ringe. Naar man gaar ud fra, at enhver af de Bygninger, hvorom der er Tale, gennemsnitlig vil koste omtrent 3,000 Kr., ville Kommunerne efter Regeringsforslaget faa en forøget Udgift paa henved 2 Mill. Kr. til Skolebygninger. Efter Vædringsforslag Nr. 19 bliver Udgiften betydelig nedsat, idet den kun bliver lidt over eller omkring ved 1 Mill., saa der spares godt og vel $\frac{1}{6}$ Mill. Kr. Det er en Besparelse, man fra anden Side rent synes at ville overse og regne aldeles for intet, men derfor kan der være saa meget mere Grund for os andre til netop at understrege det. Man skal dog ikke kimsse ad en Besparelse af henved $\frac{1}{6}$ Mill. Kr. for Kommunerne til ny Skolebygninger. Den er ikke saa ringe, og Kommunerne kunne gøre Krav paa dette Hensyn, efter som de økonomiske Forhold ere for Øjeblikket. Jeg er personlig saaledes stillet, at jeg helst vilde stemme for et Maksimum af 70 Børn, men der er dog virkelig ogsaa Hensyn at tage til dem, der skulle yde Udgifterne til den Skolereform, her er Tale om. Man vil have lagt Mærke til, at den Sum, Ministeriet faar til Raadighed for Fremtiden til Hjælp for trængende Kommuner, er forhøjet med omtrent 100,000 Kr., den er altsaa nu foreslaaet at skulle være 200,000 Kr. Denne Forhøjelse paa 100,000 Kr. vil mere end slaa til til at forrente og afdrage den Sum, der vil medgaa til de ny Skolebygninger, c. 60,000 Kr. Der bliver altsaa c. 40,000 Kr. til overs af disse 100,000 Kr. Gaar vort Forslag igennem, ville Kommunerne altsaa i Virkeligheden slet ikke faa nogen Merudgift paa dette Punkt; gaar derimod Regeringsforslaget igennem med Hensyn til Maksimumstallet, ville Kommunerne faa ret betydelige Udgifter. Det